

Licencjonowane źródła elektroniczne w polskich bibliotekach szkół wyższych (stan na 31.12.2012)

Oprac. Zespół StatEL

12 stycznia 2012 r., aktualizacja 21 stycznia 2013 r.

Zespół StatEL¹ w pierwotnych założeniach miał zająć się deduplikacją e-czasopism i baz danych dostarczanych w pakietach i wypracować model obliczania liczby czasopism elektronicznych prenumerowanych przez poszczególne instytucje, który przy sporządzaniu statystyk eliminowałby wielokrotne liczenie tych samych tytułów czasopism występujących w różnych serwisach. W trakcie prac okazało się, że niezwykle trudno będzie wydzielić zdublowane czasopisma i zdecydowano zająć się na początek ogólną statystyką zasobów elektronicznych.

Głównymi celami prac zespołu StatEL są: uporządkowanie terminologii dotyczącej źródeł elektronicznych oraz ujednoczenie danych statystycznych w tym zakresie podawanych do: GUS, AFBN, rankingów prasowych, itp. W 2011 r. ustalono listę tytułów zasobów elektronicznych, do których dostęp umożliwiają polskie biblioteki szkół wyższych: w ramach opłat indywidualnych, w ramach opłat konsorcyjnych i w ramach licencji krajowej. Każdy zasób przyporządkowano do właściwej/właściwych kategorii:

- baza danych,²
- książki elektroniczne,
- czasopisma elektroniczne.

Następnie określano (w miarę możliwości) liczby czasopism elektronicznych, baz danych i książek w poszczególnych serwisach.

Przyjęto również kilka podstawowych założeń:

- rozpatrywane będą płatne zasoby licencjonowane, bez względu na źródło finansowania – tym samym włączono zasoby, do których biblioteki mają dostęp w ramach tzw. licencji krajowej,
- bierze się również pod uwagę zasoby bezpłatne dostępne w kolekcjach o płatnym dostępie,
- wykluczono źródła bezpłatnie dostępne w sieci (np. OA) oraz dokumenty zdigitalizowane przez bibliotekę,
- w tabeli nie uwzględniamy baz na CD – dla potrzeb różnych statystyk biblioteki powinny liczyć te bazy indywidualnie,.

¹ Zespół powołano w styczniu 2011 r. na wniosek Rady Wykonawczej Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich (KDBASP) oraz Zespołu ds. Standardów dla Bibliotek Naukowych przy AFBN. Skład zespołu StatEL: Lidia Derfert-Wolf – kierownik (Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy), Urszula Cieraszewska (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie), Helena Juszczyk (Politechnika Krakowska), Michał Kordek (Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu), Mirosława Modrzewska (Gdański Uniwersytet Medyczny), Elżbieta Mroczek i Iwona Socik (Politechnika Warszawska), Paulina Studzińska-Jaksim (Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie), Gabriela Waliszewska (Uniwersytet Łódzki).

² Zgodnie z normą ISO 2789: 2006 dotyczącą międzynarodowej statystyki bibliotecznej oraz doświadczeniami innych krajów, do baz danych zaliczono również serwisy książek i czasopism elektronicznych, w których możliwe jest jednoczesne wyszukiwanie we wszystkich dostępnych tytułach.

Zastrzeżenia szczegółowe:

- archiwa - podajemy niezależnie od roku zakupu,
- jeśli baza jest komponentem kilku baz dodajemy wszystkie tytuły,
- bazy liczymy unikatowo bez względu na platformę (np. Medline, MLA, INSPEC,
- niżej wymienione zasoby każda biblioteka w statystykach dodaje do zasobów liczonych jako indywidualne tytuły czasopism, książek, itp., które kupuje się na własność lub do których biblioteka umożliwia dostęp, np.:
 - Science, Nature,
 - Ingenta – tytuły,
 - Ovid – tytuły,
 - EBL (Ebook Library), Dawsonera – tytuły,
 - MyiLibrary – tytuły,
 - OECD Library - (IEA),
 - SIAM Society for Industrial and Applied Mathematics - pojedyncze tytuły poza konsorcjum,
 - SIGMA-NOT (archiwa) – tytuły,
 - CEPR Discussion Papers : Centre for Economic Policy Research Discussion Paper,
 - European Pharmacopoeia Online,
 - Taylor & Francis - pojedyncze tytuły,
 - Wiley - pojedyncze tytuły kupowane spoza kolekcji dostępnej w ramach zakupu konsorcyjnego,
 - AIMS (American Institute of Mathematical Sciences,
 - IM PAN (Instytut Matematyczny PAN),
 - Trans Tech Publishing,
- tytuły seryjne liczymy każdy osobno, np. Acta Crystallographica ser. A-E,
- serie, konferencje traktowane są w załączonej tabeli jako książki elektroniczne,
- PROLA podajemy tylko wtedy, gdy biblioteka kupuje dostęp poza konsorcjum,
- w załączonej tabeli nie zliczamy jednostkowo norm i patentów.